

ikke mindre end $30\frac{1}{2}$ Million — tager man det sidste Tal, vil det blive omtrent det samme, 30 Millioner —, og allerede dette skulde synes at være en meget smuk Forøgelse. Men ved at gøre den nuværende Mønt- og Metalgrænse, der, som jeg har paavist det, i den bestaaende Lov er af en hel anden Betydning, til den dominerende, naar man i Stedet for 33 pCt. helt ned til 30 pCt., og derved vokser Maksimalgrænsen fra 217,3 til $242\frac{3}{5}$ Million, altsaa en Forøgelse udover det nuværende af $55\frac{3}{4}$ Million eller efter den sidste Balance $56\frac{1}{2}$ Million. Men man bliver altsaa ikke en Gang staaende herved, skønt en Forøgelse af 55 Millioner dog virkelig maa siges for et lille Land at være en overordentlig liberal Forøgelse. Ved at man samtidig tillader derudover at fundere paa Statsobligationer, skal yderligere hertil lægges 10 pCt., og vi kommer altsaa herved op til det af mig tidligere nævnte Beløb, $266\frac{4}{5}$ Mill. Kr., naar vi lægger Tallene pr. 30. September til Grund, eller naar vi tager det sidste Tal, 298,3 Millioner, hvilket bliver 80 eller 83 Mill. Kr. mere end efter det saa vidtstrakte tyske System. Det vil altsaa sige over 50 Mill. Kr. ekstra. Og ved den sidste Forøgelse, den, der baseres paa Statsobligationerne, opnaar vi da faktisk, at den egentlige Metalfondsgrænse synker helt ned til lidt over 27 pCt. Saa langt ned har man dog ikke i sin vildeste Fantasi troet at turde komme i noget Land.

Nu vil jeg gerne gøre opmærksom paa, at der sikkert ikke er nogen her i Landet blandt danske Nationaløkonomer, der er mere liberal med Hensyn til Nationalbankens Seddeludstedelse end netop jeg. Der er ingen, der varmere har taget Ordet for, at Nationalbanken ogsaa under normale Forhold bør have en langt større Elasticitet og have Adgang til at udstede langt flere Sedler; end den har for Øjeblikket. Men netop derfor mener jeg, at det dog maa have nogen Vægt, naar selv jeg ligefrem gysrer tilbage for en saa vidtstrakt Seddeludstedelsesret — notabene som Norm betragtet, i dette Øjeblik — som foreslaaet, skønt det teoretiske Standpunkt, jeg mener at burde indtage i denne Sag, er, at man kan gaa særdeles vidt, langt videre end for Øjeblikket, uden at risikere noget. Netop i saa Henseende har imidlertid det, der er sket under denne Krig, gjort mig betænkelig; thi det viste sig, at da man i Tyskland gjorde Brug af sin Seddeludstedelsesret til den yderste Grænse, ja endog paa et vist Tidspunkt ud over

den, og altsaa paa denne Maade det tyske Riges Omsætning blev stoppende fuld af Papirpenge, bidrog dette — selvfølgelig i Forbindelse med den udenlandske Betalingsbalances Forværrelse — til at afficere den tyske Valuta i uhyggelig Grad. Dette synes mig at være en Erfaring, som maa gøre selv Venner af en vidt udstrakt Seddeludstedelsesret noget betænkelige. I hvert Fald tilstaar jeg ærligt, at det har gjort mig betænkelig. Vi skal derfor vogte os for at komme ind paa den Sofistik at sige: Kan man i Tyskland gaa til 33 pCt., saa kan man vel ogsaa gaa til 30 pCt., og kan man gaa til 30 pCt., kan det vel ikke være saa betænkeligt at gaa ned til 27 pCt. Det minder mig om det bekendte Sofisteri, at man kan plukke et Haar af en Mands Hoved, det gør ham ikke skaldet, man kan plukke to Haar af, det gør heller ikke noget, og man kan blive ved paa den Maade, idet man stadig siger, at et Haar mindre gør ikke nogen Skade, men til syvende og sidst har Manden dog ikke flere Haar paa Hovedet.

Jeg tager imidlertid Spørgsmaalet om Seddelmængdens Forhold til Guldbeholdningen op fra et andet Synspunkt. Nationalbankdirektør Rubin har i „Berlingske Tidende“ henpeget paa det engelske System, som vel bedst kan karakteriseres saaledes, at man gaar ud fra et vist Beløb af Sedler, der, som man udtrykker sig, normalt vil fastholdes af Omsætningen, som altsaa ikke kommer tilbage, ikke bliver præsenteret for den seddeludstedende Bank, fordi de opfylder deres Funktion som Penge, bliver Mand og Mand imellem, kurserer. Dette Beløb anslaaer Nationalbankdirektør Rubin til 120 Mill. Kr. og siger, at disse 120 Mill. Kr. efter Teorien kunde være ufunderede. Nu, dette er dog vel ikke Meningen; de er ikke ufunderede for Bank of England's Vedkommende, Meningen er, at disse 120 Mill. Kr. normalt skulde kunne være ufunderede i Betydning af: ikke metalfunderede. Naar vi altsaa tager Nationalbankdirektør Rubins eget Tal, 120 Mill. Kr., og dertil lægger Guldbeholdningen pr. 30. September, kommer vi op til 192 Mill. Kr., eller lad mig runde det op til 200 Mill. Kr. Naar jeg siger, at jeg lægger Guldbeholdningen til, maa det forstaaes paa den Maade, at hver Note udover det Beløb, Omsætningen fastholder, ifølge den engelske Bankakt skal dækkes helt med Guld. Altsaa naar man siger, at 120 Mill. Kr. kan være fuldkommen udækkede, altsaa ikke-metaldækkede, og at hvad der er derover, skal dækkes